

TRONDHJEMS TURISTFORENING OG SKOGEN

Skogens grenser flyttes sakte, men årvissst og sikkert innover fra kysten og nedover fra fjellet. Gammelt folk kan fortelle om dette — de vet at der borte i lia, hvor kreaturene nu beiter på åpen mark og sees på langt hold, der hørtes bare bjeldene i gamle dage. Skogen skjulte. — Myrene kan også fortelle det med sine stubber og røtter i fjellmyrene og ute på øyene.

Sorgløst og ubekymret for fremtiden lar vi det allikevel skure. Skog selges, hugges og selges igjen og bringes for hver gang nærmere sin undergang.

Der gjøres dog tiltak med grøfting her og plantning der — prisverdige tiltak. Men hvad hjelper det, når de mangedobbelte arealer årligårs legges øde ved ødeleggende hugst?

Og dog — der er en lysning. Disse plantninger og grøftninger, som bringer skogen op igjen der hvor den var lagt øde, vil engang tale skogens sak tydeligere enn de mange ord, så det engang blir forstått at skog må vernes og forvillet skogmark igjen gjøres produktiv. Det er derfor et prisverdig tiltak av Trondhjems Turistforening at den har satt sig til opgave å reise skogen igjen omkring de turisthyttene, hvor skog har stått før, og at den gjør ungdommen medinteressert i denne opgave. Engang vil sikkert den samme ungdom sette sig større opgaver til skogens gjenreisning ikke bare i Trøndelagen, men over hele vårt herlige land.

Arne Høeg.

Skolegutter planter i Jøldal.

PÅ SKOGPLANTING I TROLLHEIMEN SOMMEREN 1927

Vekkeruret setter i å ringe, bare så det durer. Klokken er 6 om morgenen, og to gutter hopper søvngig ut av sengen. På gulvet står ryggsekker og ved siden av to fiskestenger. Idag er den dag kommet, da 9 gutter — alle sammen klassekamerater og venner — skal ut på langtur; vi skal op til Jøldalshytta i Trollheimen hvor vi skal være i 10 dager for å plante skog. Skogassistent Ingels er med oss for å hjelpe oss i begynnelsen, og for å være «kommanderende general» for hele staben. Vi rullet avgårde med toget en lørdag morgen, og fra Berkåk tok vi rutebilen til Grindal, den siste gård i Rennebu; herfra var der en bra marsj opover, til Jøldalshytten. —

God mat fikk vi servert av Anne Aa, da vi kom frem, og det manglet heller ikke på appetitten. Vi blev snart enige om at søndag skulde der ikke arbeides. Vi la oss i rett tid, og sov i ett kjørtilløys morgen, 7 gutter på et stort værelse, 2 på et mindre, og skogassistenten for sig selv. Nogen gikk på tur for å «undersøke lokalitetene»; andre syntes det første som skulde gjøres var å prøve fisken. Men den var lei; vi bød den alt det beste vi hadde av lokkemat, men den var og blev sta. Vannet var

for koldt, isen var nettop gått op, og rundt om på land lå der ennu store sneflekker, enda det var i begynnelsen av juli måned. —

Mandag begynte planting for full damp. To og to sluttet sig sammen; den sterkeste gikk foran og hakket hull, og den som gikk bak plantet; han la god jord nærmest roten, stappet godt med hånden, og trampet godt rundt til slutt. Skogassistent Ingels gikk rundt til hver for å se om han gjorde det rett; han hakket også hull til 9de mann, som ellers måtte være alene. Det blev snart stor konkurranse om både å grave de fineste hull, få op mest god jord, og å plante best, slik at arbeidet på denne vis blev utført på en meget bra og pliktopfyllende måte. Dette hadde svært meget å si, for at plantene kunde slå god rot for å klare sig mot sne og is i den hårde vinter. Den verste fiende er dog sauer og gjeter, som gnager av alt de kommer over; men forhåpentligvis vil disse få planter, som bare finnes på små strekninger, få stå ifred til de blir større. —

I 4—5 dager arbeidet vi alle sammen i ett kjøer fra kl. 8 morgen til 4 ettermiddag. Utmerket vær hadde vi hele tiden, op til 30 varmegrader, med strålende solskin; svetten silte av oss der vi lå på knærne og plantet i bakkene mot syd; enkelte av guttene tok snebad i pausene. En og annen ettermiddag var der kraftige tordenvær; men da satt vi allerede inne ved peisen, pratende, lesende og røkende, mens tyriveden spraket og sendte gnister op gjennom pipen. Grammofonen spilte også en meget stor rolle i underholdningen, da vi ikke hadde annet av musikkinstrumenter.

Nu var de 5000 planter satt i jorden, mest «pyreneisk» bergfuru, men også litt almindelig gran og furu. Lange turer blev nu planlagt til de par dager vi hadde igjen å være der.

En dag gikk vi op på toppen av «Skrikhø», et fjell sydvest for turisthytta; her var det en herlig utsikt. Vi så alle tre Trollhetta-toppene, til venstre for dem ligger Svarthetta, og mellom disse topper er der en dyp dal, Svartådal, som ser meget dystert og mørkt ut i forhold til de høie, snehvite, solbeskinne topper på begge sider. Heroppe på Skrikhø var der et morsomt planteliv og fugleliv. De yngste gutter tok med sig noen planter de ikke hadde sett før, for å legge dem i press til herbariet. Rett som det var skremte vi op en skarv (fjellrype), som fløi kaglende og skrattende bort til neste knaus. Engang hadde jeg nær trampet ned en rypemor som lå på redet og ruget. Alle de andre kom langsomt nærmere, og fotografiapparatet var så nær, at bare hodet kom med; enda lå den stille. En annen gang kom vi over en rypemor som var ute og sparserte med sine 4 unger. Da vi kom nærmere, sprang alle ungene til hver sin kant, under stener og inni huller; rypen gikk stadig rundt og rundt oss, så omkring i alle retninger, og var øiensynlig meget nervøs for sine unger, som vi tok op i henderne; noen nydelige skapninger var det, gule med sorte prikker, og det fineste, bløte dun.

Det er vidunderlig vakkert heroppe nu — solen holder på å gå ned, den skinner enda bortover høidene, den blir borte bak en haug, kommer

frem igjen, og kaster det siste gull bortover alle ujevnheter i landskapet før den forsvinner. —

Den siste dag vi var heroppe på fjellet, vilde vi bruke til en tur op på Langfjellet, i nord for turisthytta. Det var enda en del sne her, så det var svært skarpt for øinene, når solen skinte på den. Da vi kom op på høideryggen, så vi ferske renspor; få av oss hadde sett ren før, så vi blev meget ivrige alle sammen. Kikkerten blev brukt til stadighet; men ingen ren var å se. Til slutt var vi helt ute på den ytterste kant av fjellet, og her slo vi oss ned. Mat og drikke blev tatt frem; solen stekte så smøret smeltet på brødet; vi hadde det så godt der vi lå, — her var ingen sorger og bekymringer, ingen plikter var her heller; vi lå bare og stirret rett frem, på de vakre harmonerende farver: den rødbrune lyng, den grå sten, på den andre siden av dalen de snehvite fjelltopper med de skarpe blåfiolette skygger, og den skyfri, stålblå himmel som et hvelv over det hele. Slik lå vi en lang stund, helt til plutselig en reiste sig op med et rop: «Sjå på renen!» Vi for op alle sammen; borte på nærmeste snefonn så vi noget gråbrunt, likesom et teppe bevege sig langsomt på skrå opover. De som var mest oplagt, sprangt avgårde; det var ikke så langt, så om en stund nådde de finnen som gikk et stykke bak med en svart finnehund i bånd. Vi tenkte på å nå igjen renen, men det sa finnen vi måtte gi oss på. Han snakket godt riksmål og var tilsynelatende meget fornøyd over å møte folk her på sin ensomme vandring med renhjorden.

Det led mot middag, og vi måtte vel tenke på hjemtur. Delikate duftende kjøttboller fikk vi, da vi vel og vakkert var hjemme igjen, og bordet var dekorert med lyserøde lyngblomster for å gjøre den siste middag så festlig som bare mulig. Om kvellen prøvet vi å erte fisken litt igjen og da med mere hell. Idag hadde fisken for første gang i år såvidt begynt å ta på sluk og flue. Og i morgen skulde vi reise! Ja, vi hadde jo hatt det så strålende hele tiden, selv om fisken var vrang, så det var ingenting å være sur for. —

Næste morgen pakket vi sammen, og kl. 11 stod hele følget reiseklar. Turen ned gikk utmerket; som ellers var der strålende vår og varmt, så det første vi gjorde da vi kom ned til bygden, var å ta fotbad i en bekk. Om en stund kom rutebilen, og vi kjørte avgårde til Berkåk. Snart var vi vel installert på toget, hvor vi fylte ut en hel kupè for oss selv, med hver vår ryggsekk og fiskestang. Sent på kvelden rullet vi inn på perongen i Trondhjem, hvor fedre og bekjente var møtt frem for å forsikre sig om at vi ikke var blitt igjen i Trollheimen. Først nu, da vi kom sammen med andre mennesker igjen, merket vi hvor vi lignet negere hvad hudfarven angikk, hvor fritt og godt vi hadde hatt det i denne tid, og vi var alle sammen Trondhjems Turistforening meget takknemlig for den vellykkede tur på fjellet. —

Trondhjem den 21 desember 1927.

Ved en av deltagerne.